

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe un sem. . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminică
pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fl.
Manuscrise nu se tra-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Noul partid guvernamental.

Contele Khuen, actualul ministru-președinte, a declarat încă din primele zile ale existenței guvernului său, că va căuta să-și formeze un partid nou. Această declarație nu poate avea alt înțeles, decât că guvernul actual nu se poate sprijini pe nici unul din partidele politice astăzi în ființă, ori ce numire ar purta ele. Desfășurarea programului guvernului a lămurit firește și mai bine necesitatea creării unui partid nou. Partidele reprezentate în parlament au luat poziție față cu guvernul și din declarațiunile lor a rezultat același lucru: nici unul nu s'a angajat a sprijini fără rezervă guvernul.

Se naște acum întrebarea din cari elemente politice are să se constituie noul partid guvernamental? Întrebarea aceasta importantă trebuie rezolvită cât mai în grabă, fiindcă guvernul, înainte de a o rezolvi, nu poate face nici un pas în cece privește alegerile viitoare pentru parlament.

Numai două căi îi stau deschise guvernului pentru a-și crea o majoritate parlamentară: una este mai anevoioasă, mai nesigură și mai primejdioasă, alta mai netedă, mai dulce și cu sorți de izbândă mai mari. Călea cea mai grea duce guvernul peste capetele partidelor direct în mijlocul alegătorilor, la cari el apelează spre a-i da, pe baza programului dezvoltat, sprijinul lor. Este inevitabil ca în această cale guvernul să nu se lovească cu o alianță a partidelor vechi în contra sa.

N'ar intra în această alianță partidul naționalităților, partidul creștin-social, democrației și socialiștii.

Gruparea aceasta a partidelor ar influența fără îndoială și asupra pozițiunii guvernului în noul parlament, și opozițiunea puternică, aliată, ar indica o nouă primejdie a viitorului.

Dela început deci guvernul a avut în vedere cealaltă cale, care îi promitea o dizolvare a coalițiunii și în opozițiune. Trebuia ruptă o parte din coaliție nu numai pentru a slăbi opozițiunea și a feri guvernul de influența prea mare a elementelor naționale, democratice și socialiste, ci și pentru a isola elementele radicale și ale slăbi.

Din punct de vedere al politicii dualiste, mai aproape de guvernul Khuen se aflau rămășițele partidului liberal de odinioară. Divizate și ele în două, aceste rămășițe au făcut supt conducerea conților Tisza și Andrássy fel și fel de metamorfoze politice. Pentru ce n'ar mai face și astăzi una, când nu numai patria se svârcolește în crize fără sfârșit, ci și ele sânt strimtorite de partidele radicale de o parte și de noul guvern de altă parte? Contele Khuen a căutat pe colegii săi în guvern mai ales printre aceste rămășițe și precum s'au făcut, frunțași ca Hieronymi și Lukács, susținatori ai programului noului partid guvernamental, pentru ce nu s'ar face și alții din tovarășii lor, membrii ai acestui partid? Contele Andrássy se răzgândește mai mult, fiindcă are ce pierde, contele Tisza este aproape gata să intre în partid, fiindcă el

s'a coborât de mult de pe scaunul șefiei și nu mai numără decât ca simplu soldat. Le va cădea greu ambilor conți învrăjbiți să și dea acum mâna pentru ca să devie — zestre guvernamentală împreună cu aderenții lor câți îi mai au. Căci nu de altceva poate fi vorba decât de această zestre guvernamentală.

Contele Khuen, ca mandatar al Majestății Sale imperiale și apostolice regale, nu poate să schimbe o iotă în programul prezentat. Acesta rămâne punctul fix în jurul căruia trebuie să se învrătească toate. Nu este prin urmare autorizat contele Khuen a negocia cu cineva în afară de acest program, nu poate face concesiuni nici transacțiuni. Misiunea aceasta o avut-o înaintașul său d. Lukács și cu el s'a sfârșit șirul lung de negocieri, concesi și transacții între coroa și partide.

Primejdia, ca zestrea guvernamentală să devie o putere, nu este mare nici pentru guvern nici pentru țară. Fără îndoială că guvernul își dă de pe acum seamă de această primejdie și va ști cu atât mai ușor să o înlăture, cu cât în acest scop va afla un sprijin și în alte părți. Metamorfoza, la care sânt supuse rămășițele partidului liberal înainte de a deveni ele zestre guvernamentală, va contribui și ea la o reducere însemnată a puterilor de acțiune, care până aci nu era mare. Budgetul statului va îngriji și el ca să producă printre această zestre guvernamentală o stare sufletească de mulțămire și tihnă. Se vorbește că drept recunoștință pentru guvernamentalizarea ade-

Viața literară.

Cărți cari nu trebuie să se citească. — Humor și pornografie. — Un sol de reviste glumețe. — Ale noastre.

De H. Chendi.

Depinde cui te adresezi. În genere, firește, e mai bine, când scii la o gazetă în care mulți dintre cititorii se recrutează din pătura cea mare a burghoziei, să nu te ocupi decât de cărțile cele bune și vrednice să fie răspândite. Dar sânt și alții, cari așteaptă să-l informezi despre cărți cari trebuie neglijate, sau bolcotate chiar. Căci de ce l-am lăsa să se păcălească, cumpărând cărți fără valoare și scrise de spirite destrăbălate; de ce-am îngădui, cu știință, să li se strice gustul prin tot ce este fad și neartistice? Când se produce mult, ca astăzi, primejdia stricării gustului e destul de mare, — încât distrugerea unei opere rele și lgonirea ei în rafturile anticarilor ajunge o faptă din domeniul eticii sociale.

Lasă că îndeobște este mai bine să citești puțin și bun, dar nu mult și fără vlagă. Scriitorii mediocri și umpluturile n'ar trebui să se răspândească atât de mult, căci nu sânt decât un balast pentru spiritul cititorilor. Și la noi în Ardeal se face în privința aceasta o prea nelușmănată selecțiune. Cu tot avântul prozel tineri, știu de pildă, că Rădulescu-Niger tot mai străbate pela noi. Și printre cei ce tot se mai cumpără este și faimosul Th. D. Speranță, cu multele sale anecdote, care cu spiritul său banal strică de o vreme încoace mai cu seamă pe băieții de școală.

Iată apărută o nouă colecție de »Anecdote« de acest domn. Într'o versificare cu totul primitivă, mai mult proză decât vers, d. Speranță se întoarce și aici la țiganii săi, la popii săi bețivani și la glumele grosolane. Ceea ce nu se potrivește decât la chef, ceea ce nu se potrivește decât pentru convorbirile de distracție brutală în păturile de rând, se preface supt condeiul d-lui Speranță în anecdote. Glume proaste și pornografii transparente le pune în obezile rimelor silite și le aruncă în piața literară, ajungând astfel, prin lipsa de bun simț și mai ales prin lipsa totală de talent literar, printre corupătorii gustului de citit.

Că există o pornire pentru îmbrățișarea pripită a autorilor de astfel de literatură, este prea firesc. Poporul nostru are multă seninătate în firea lui, iubește humorul și satira și este chiar de mirat cum, cu aceste însușiri, literatura noastră umoristică nu a avut cultivatori mai de seamă. Dar poporul nostru iubește și o potrivită trecere peste firea în umorul său. Aluziile lubrice și exagerarea fantastică a grotescului, precum și micile pornografii nu lipsesc din convorbirile zilnice și... ce e mai mult, nici din poeziile populare. Aceste semne de humor exagerat atrag multă lume, prin ciudățeniile lor.

După cum se știe, Hașdeu era un mare amator de pornografii din popor, iar Creangă a lăsat în manuscris o serie întreagă de glume cu două înțelesuri, cari însă pentru caracterul lor clandestin trebuie să rămână necunoscute marelui public și ca documente cel mult pentru cei ce vor să cunoască anumite note în psihologia poporului. Insuși Eminescu avea oarecare aten-

ție pentru humorul brutal din popor: printre manuscrisele lui se găsesc câteva mostre și se mai găsește și o poezie originală »Gazel«, în care pe rimele »milă«, »silă«, »copilă«, »impilă«, țese o delicioasă situație indecentă.

A prinde humorul pur și fără tendințe în opere de artă este o rară calitate, căci ne trebuie în acest scop spirite cu totul subtile. Cel mai mulți scriitorii ai noștri cari îmbrățișează acest gen, sânt mai mult satirici, critici sociali, produc hazul mai mult prin caricatură, decât prin situații comice firești. De asemenea și pornografia încetează a fi jignitoare, când încapă pe mâna unui mare artist. O femeie goală, făcută de mâna binecuvântată a unui sculptor genial, va fi o binefacere pentru simțurile ordonate, pe când sculptată de un cârpaci, te va scârbi. Și vecinic jignitori sânt și pornografiile noastre dela revistele umoristice.

Ceice fac reviste umoristice cu oarecare spirit de decență și cu discreția cuvenită, sânt puțini. Cel mai mulți, lipsiți de talent, caută să-și asigure de obicei cititorii prin mijloace vulgare, prin trivialități transcrise pe înțelesul oricui și prin ilustrații abjecte ca idee, cât și ca execuție. În anul trecut am avut în capitală o puzderie de reviste de aceste pornografice, aproape toate efemere, dar de-o rară desinvoltură. Ele se numesc »Fitul«, »Muștarul«, »Fiorul«, »Cărligul«, »Fetița«, »Lily«, »Gustul«, »Țințarul«, »Nodul« și »Scoica«. De nu mă înșel, sânt chiar mai multe și se citește cu deosebire de tineret, pe care procurorul de geaba caută să-l rețină dela o astfel de lectură.

Cine sânt redactorii acestor fel de reviste infamante? Nici un scriitor cunoscut. Ceice iscă-

renților conților Tisza și Andrásy va urma numirea contelui Ioan Zichy de ministru al cultelor și al instrucțiunii publice. Nici odată n'am văzut pe contele Zichy expunându-se pentru ideile avansate fie a contelui Tisza, fie a contelui Andrásy, nici în tabăra soviniștilor nu l-am surprins cândva.

Dacă prin persoana contelui Zichy se exprimă metamorfoza rămășițelor partidului liberal de odinioară, este totodată indicat, că zestrea guvernamentală n'are să-și ridice capul peste linia trasă de programul mandatului »Majestății Sale imperiale și apostolice regale«.

Vor lua lucrurile un alt curs și nu acela ce se prevede astăzi, se vor găsi și mijloacele cuviincioase pentru corectura lor. Căci mai presus de toate este sigur, că nici contele Tisza, nici contele Andrásy nu sânt în poziție de a determina pe monarh a face voia lor. Amândoi au avut ocazie a sta față în față cu monarhul și a auzi și înțelege dorințele împăratului-rege. Amândoi s'au dat în lături și au declarat că nu pot primi însărcinări în aceasta direcție. Acum ei au să aleagă între două: sau că merg cu guvernul sau în contra lui. A merge cu guvernul nu semnifică însă că guvernul să realizeze voința lor, ci numai un singur înțeles poate avea, că amândoi împreună cu aderenții lor să sprijinească guvernul în realizarea programului său nealterabil.

Un epilogal »rezistenței naționale«.

Ajunși la cârmă, fruntașii coaliției porniseră cea mai înversunată campanie împotriva vice-comitelui Nagy Jozsef și a protonotariului Erösdy Jozsef al comitatului Murăș-Turda, care sprijiniseră pe față guvernul »drabant«, cunoscând din proprie experiență patrioticismul neilor atârpani.

Dr. Nagy și Erösdy nu s'au dat însă învinși la cel dintâi atac, ci au desfășurat o energie care numai prin forță brahială a putut fi înfrântă. Ministrul de interne Andrásy îi destituise pentru insubordonanță,

lesc, poartă nume ca aceste: *N. Igrasie, Mitică Ghinion, Alecu Cocoșelu, Costache Boroboacă, Năică Grandomanu, Nastase Cartaboș și Sulea Spătaru!* Când se asociază doi înși pentru aceiaș bucată, făcută la un loc, ei pun de desupt că »este scrisă în concubinaj de idel... Și ce tipăresc ei? Intâi de toate lucruri galante, aventuri de dragoste, scene cinice de stradă și de noapte și în toate au tonul pe șleau, numind rușinele pe numele lor. Revista »Gurișă« are chiar o rubrică permanentă în versuri intitulată: »Recenzia aventurilor amoroase din toată țara«, cu amănunte despre scenele de scandal conjugal din orașele de provincie. Altă revistă are ca motto de-adreptul cuvintele: »De-aș mai trage câte-am tras, eu de fustă nu mă las«...

Ceeace cultivă mai cu predilecție acest cor de pornografologi, sau mai bine acest cor de broaște răioase, sânt poeziile cu cheie, sau bătărăniile rimate, de obicei într'un stil epigramatic. Sânt înjosiri și insulte mai ales la adresa femeii și eternele glume de trotuar ale secăturilor. Unul de pildă își injură astfel iubita necredincioasă, după tipicul celui din urmă slugoi:

*Te-am iubit ca un zănatic,
Tu cerut-ai să fi dau lei,
Pe când eu îți făceam ode.
...Dumnezeii tăi!*

*I-am izbit pe toți cei care
Vreau să și bage nasul,
Unde nu le ferbe oala.
...Crucea părăstasul!*

pornind și proces împotriva lor. Tribunalul îi condamnase pe amândoi la o amendă mai mare, dar curtea de apel îi achitase. Acum avea să se declare curtea de casație, — dar nu s'a declarat fiindcă procurorul general și-a revocat acuza.

Cu această revocare s'a complectat o pagină interesantă și instructivă a istoriei despre »rezistența națională«.

Oare cei cărora le adresează această pagină noul guvern, — vor ști să o înțeleagă?

Apropierea dintre Rusia și Austro-Ungaria. Ziarele din străinătate abia acum aduc destăinuirea că ministrul de externe rus, Iswolski, cu prilejul vizitei sale la Berlin, a atacat, în fața cancelarului imperial, cu multă violență pe ministrul de externe austro-ungar Aehrenthal, învinuindu-l că anexiunea n'a fost decât începutul unei acțiuni mai mari, pe care o plănuiește contele Aehrenthal în Balcani și pentru realizarea căreia muncește din răspuțeri. Germania — a zis Iswolski — trebuie să împiedice ducerea la îndeplinire a acestui plan, întreprinzând cu toată autoritatea sa.

Probabil că »destăinuirea« aceasta să nu fie decât o creațiune a fantaziei celor ce ar dori să zădărnicească restabilirea bunelor relații între Rusia și Austro-Ungaria. Ziarul parisiian »Echö de Paris«, care urmărește cu un interes ușor de înțeles de sfășurarea acțiunii de împăcare a diplomațiilor austriace și rusească, primește din Petersburg următoarele informații asupra celui mai nou stadiu al acestei acțiuni:

— Intre cabinetele din Viena și Petersburg tratativele pentru o apropiere între cele două state sânt încă în decurgere, dar până în prezent n'au dat nici un rezultat pozitiv. Înțelegerea, conform celei dela Mürczteg, nu pare necesară. Mai corect s'ar putea obține soluția prin deelaraii reciproce, și după cât se pare, din partea Rusiei există înclinațiune spre un asemenea pas. De-ocamdată Rusia renunță la cererea sa pentru libera trecere a vaselor sale prin strâmtoarea Dardanelor ea va conține și comunitatea de interes pe un teren delimitat. La tot cazul e exclusiv, că Austro-Ungaria să facă în mod unilateral o declarație prin care ea să recunoască status-quo-ul în Balcani.

»Germania și criza unguerească«. Supt titlul de mai sus, »B. H-p« publică declarațiile pe care un »distins membru al vieții politice din

Germania« le-a făcut unui colaborator al numitului ziar din Budapesta. »Distinsul politician« și-a exprimat înainte de toate regretele că marile forțe ale Ungariei se risipesc în frământări mărunte și-apoi, trecând la chestia votului universal, firește îl condamnă. Firește, fiindcă altminteri »B. H-p« n'ar fi înregistrat declarațiile politicianului german cu atâta satisfacție.

»Votul universal îl socot favorabil numai pentru o țară în care națiunea e unitară, unde apelul la sentimentele naționale poate să-și câștige oricând majoritatea — a zis »distinsul politician german«... Așa e în Germania, unde mâna aceea de poloni dispar în marea germană... Dar în orice alt stat, în care lărgirea dreptului electoral ar desbrăca parlamentul de caracterul său național și ar face cu neputință ca la un moment dat să se valideze voința poporului, — *Introducerea votului universal ar fi o nenorocire națională«.*

Declarațiile aceste au aparența de-a fi menite a ținea cumpăna declarațiilor, favorabile votului universal, făcute zilele trecute de Dr. C. Renner, deputat în Reichsratul austriac. Pe când însă deputatul austriac, care are la activul său o seamă de lucrări politice de netăgăduită valoare științifică, și-a întemeiat declarațiile pe principii mari, înaintate, și le-a sprijinit cu argumente logice, »distinsul politician german« se ascunde într'o ilustră anonimitate și în sprijinul teoriei sale face apel la exclusivismul șovinismului de rasă...

Nu, votul universal nu trebuie introdus în Ungaria, fiindcă s'ar bucura de favorurile acestei reforme și românii, sârbii, slovacii, — nu numai »națiunea unitară«... S'ar bucura de favorurile reformei și masele poporului: români, sârbi, slovaci și ungueri, nu numai clasa stăpânitoare a păturii privilegiate.

Reformele și legile electorale reacționare nu sânt în interesul țărilor și națiunilor — unitare sau nu — ci numai în interesul oligarhiei.

Noul prefect de Arad. Cu ziua de azi demisiunea prefectului de Arad, contele Károly Gyula, a fost primită. Noul prefect al comitatului și orașului nostru pare a fi designat Schenk Ferencz, suprefect în Pecica

*Ș astăzi placi, mă lași, infamo,
Du-te, fă, dar știi,
Că pe urmă și nu voi plânge,
...Paradisul mătii!*

*Nici nu mă voi sinucide
Să mă ridă satu;
Du-te, lasă-mă, adio
...Nafura lu tat-tu!*

Cilitorii să mă ierte că le citez aberații de-aceste, dar e bine să știe și ei la ce nivel stă o parte a literaturii noastre umoristice. Femeia ușoară își are totdeauna rolul ei în acest gen frivol, căci:

*Eu sânt înaltă,
Sinul îmi saltă,
E o plăcere să mă privești;
De ești în stare,
Nu-i treabă mare
Intr'o secundă mă cucerești.*

E de prisos să spun că cu asemenea chestiuni de senzație, cu lucruri cari nu se pot reproduce aici, fișuicele aceste își află căutare. Iată cum se laudă chiar ele cu succesul lor enorm:

*Din întreaga noastră țară,
Severin la Dorohoi,
Ne sosește (sic!) telegrame:
»Rog, trimiteți-ne foi!«*

*Asta este o dovadă
Că ne dăm tot interesul
Mulțumind pe fiecare
Și ne asigurăm succesul!*

Numai unele mai blege și mai sleite de duh n'o duc bine. Unul dintre directorii pornografilor mărturisește, închizându-și revista cu mult, cinism:

*»Ochiul și cu panama
Mi-au festelit, neică, lacaua...«*

Asta n'are haz, dar e stupid și trebuie să rzi. Ne vine în minte, cu ocazia asta, ce lipsite de haz mai sânt și revistele humoristice dela noi din Ungaria. Ce lipsită de noimă e »Baba Satului« din Timișoara, cu traducerea glumelor unguerești. Ce naive erau drăciile amicului meu Ștefu în »Cucu« lui, cu multele strigături politice și electorale:

*Frați români acu-i acu
Să vedem cui va cânta cucu!?*

Ei bine, la noi sânt oamenii mai greoi, iar humorul este o chestiune de finețe spirituală. Și la noi nu poate exista un teren prielnic pentru pornografie, societatea noastră fiind în mare parte mai pudică — mai cu »pudiclițiune«, cum ar zice fratele Vasile Popovici dela Oradea — și de aceea n'am dori nici ca reviste și cărți de aceste, fără valoare artistică și periculoase pentru gestul literar, să aile intrare.

Organizarea comercianților români din Arad.

»Asociația culturală« din Arad urmează înainte cu munca ei de organizare culturală și socială a românilor aradani. Ieri s'a organizat o nouă secțiune a »Asociației«, *secțiunea comercianților și a funcționarilor comerciali*. Atribuim acestei secțiuni cea mai mare însemnătate. Organizarea ei e un început care poate să fie de însemnătate istorică în dezvoltarea Aradului românesc. Atâția români intrați în meserii și în negoț, s'au pierdut până acuma în marea de străini. Răzleți și izolați, ei s'au potrivit și asimilat pe încetul mediului străin. Căsătoriile lor cu românce formează excepții, pe când căsătoriile cu femeile străine sânt în regulă și formează ultimul pas spre desnaționalizarea lor deplină.

»Asociația« a înțeles că menirea ei nu pot fi preocupările pur teoretice, plutind în negurile abstracțiilor, ci munca pozitivă de încheiere și organizare națională pe tere-nul neutral al culturii.

Ea trebuie să adune supt ocrotitoarea ei egidă tot ce-i românesc în Arad, începând dela frunțași până la cei din urmă opincari, închegându-i într'o unitate de fier. Va înțelege însă oricine că munca »Asociației« e de ordin pur cultural și că politica va fi, cu totul înlăturată din preocupările ei, încât orice român, oricât de »expus« ar fi poate intra în rândurile ei. Dimpotrivă, cine va refuza să participe la mișcarea aceasta, dovedește că nu mai dorește să ia parte la nici un fel de mișcare românească și își mărturisește singur desnaționalizarea și înstrăinarea. E bine să se știe aceasta, pentru ca să ne cunoaștem și să tragem consecințele, eliminându-i dintre noi și refuzându-le la rândul nostru orice sprijin, ca oricărui alt străin.

Iată acum amănunte asupra organizării comercianților și funcționarilor comerciali din Arad.

Adunarea de constituire s'a ținut ieri Duminică la orele 2½, în localul de cazin al »Asociației«. S'au prezentat cu totul vre o 25 de negustori și funcționari comerciali, apoi dnii Vasile Goldiș, Vasile Micula, profesor. Iosif Moldovan, învățător, Constanțiu Savu, Gheorghe Iancovici, comerciant și vre o 25 de tineri funcționari comerciali. Sânt tineri cu privirile inteligente, vorbind aproape toți bine românește. Pe fețele lor se cunoștea bucuria adevărată de a se vedea adunați întâia oară în numele unei acțiuni românești.

D. Vasile Goldiș a deschis ședința la orele 2½, rostind următorul discurs:

»Simțesc o sinceră și mare bucurie, când salut în sinul Asociațiunii Arădane pentru cultura poporului român pe comercianții români din Arad. Bucuria aceasta este bucuria mamei, care își vede copilașii adunați în jurul său, toți frumoși, toți sănătoși și cu caldă iubire pentru mama lor cea dulce.

Sântem de aceeași origine, de aceeași limbă, de aceeași credință, sântem cu toții fiii aceluiași popor. Și am trăit răzleți, necunoscându-ne unii pe alții. Am simțit, că trăiți azi aproape de noi și nu ne-am putut stăpâni dorul, de a vă vedea în mijlocul nostru.

Fii ai aceleiași națiune v'am chemat aci în numele solidarității națiunii românești. Un Andrássy care se fălește, că numele familiei sale de sute de ani este amintit pe paginile istoriei neamului său, și un Bokányi, care zguduie la stâlpii învechiți ai unei lumi îmbătrânite, sânt deopotrivă mândri de naționalitatea lor, se mărturisesc deopotrivă fii ai aceluiaș popor și deopotrivă doresc prosperarea și mărirea națiunii lor, căci oricât ar fi interesele lor particulare de deosebite, ei simțesc, că mai presus de toate sânt părtași la aceeași soartă care în decurs de veacuri l-a înche-gat în comuniunea unei națiuni deosebite.

Asfel v'am chemat noi, fraților, nu să vă alterăm credințele politice, căci politica este cu deosebire exclusivă din sânul acestei Asociațiuni, ci v'am chemat în numele solidarității națiunii românești, ca prin mijloacele culturii naționale să ne întărim tot mai mult unii pe alții în simțul acestei solidarități, simțindu-ne părtași la aceeași soartă, care ne-a dospit în comuniunea unei națiuni deosebite între națiunile lumii, să năzuim a ne da unii altora ajutor conștient, ca cu puteri unite să întâmpinăm greutățile vieții și să folosim spre favorizarea intereselor noastre particulare puterea nespus de mare, ce rezidă în conștiența solidarității noastre naționale.

Direcțiunea Asociațiunii arădane pentru cultura poporului român vă mulțamește, că a-ți dat ascultare chemării ei frățești. Sânt modeste încă mijloacele, pe cari Asociațiunea vi le poate pune la dispozițiune în scopul închegării noastre sufletești prin puterea culturii naționale, dar cu ajutorul d-voastră aceste mijloace vor spori, se vor întări.

Deocamdată Direcțiunea a socotit, că procede corect, dacă dirigiarea activității d-voastre culturale și peste tot munca de procurare și exploatare a mijloacelor potrivite pentru favorizarea intereselor d-voastre particulare o lasă exclusiv în grija d-voastră și astfel a decis a vă propune, ca din sânul d-voastră să vă alegeți un comitet propriu, care va conduce întreaga mișcare a d-voastră în sinul Asociațiunii, bine înțeles, în ciuțiunii.

O vedenie frumoasă îmi încălzește sufletul în momentul de față. Văd orașul acesta, care se nutrește din o bogată provincie românească, plin de firme ale negustorilor români, văd prin toate satele românilor casele și prăvăliile frumoase ale negustorilor români, alături de dânsii atelerele laborioase ale meseriașului român, văd munca agricolă a țaranului dând roade mai îmbelșugate în urma învățaturii mai intensive a cunoștințelor agronomice și din bogăția și fericirea particulară a fiecăruia văd închegându-se feri-irea și mărirea unui neam întreg, pe care Dumnezeu să ni l țină și să l ferească de rău.

Vă salut, domnilor, în numele Asociațiunii și vă rog să procedați la constituirea comitetului d-voastră.

»Asociația« și comercianții noștri.

Numărul comercianților români cu prăvălie proprie ce-i drept, nu-i mare. Piața Aradului, ca în toate orașele Ungariei e stăpânită de străini și mai ales de evrei cari formează 80—90 la sută din totalitate. Avem totuși o firmă de fierărie, de

»Camera deputaților în ședința sa dela 4 c. a luat deciziunea să exprime camerei franceze a-dânca durere, ce o simte și participarea sa la nenorocirea ce a căzut asupra Franței și a Parisului.

Președintele camerei B. M. Missir,

Președintele camerei franceze d. Brisson a dat cetire în ședința de Sâmbăta telegramei de condoleanțe trimisă de dl B. M. Missir, adăugând următoarele cuvinte de mulțămire:

»Fiecare zi ne aduce noi dovezi de simpatie universală. În fiecare zi, și ca dat să constatăm locul ce-l ține spre noi, faptul acesta nu se datorește numai frumuseții Parisului și marilor servicii, pe care Franța le-a adus cauzei civilizației și umanității, ci și admirabilului singe rece al țării noastre în fața pericolului și a suferinței. (Aplause).

Să mulțămim deci din inimă adunării, care ne dă dovadă de stima ei prin manifestații atât de eclatante și ne arată nouă, care ne condamnăm pe noi atât de lesne, cum ne judecă alții. (Aplause sgomotoase). În numele dv. domnilor — sfirșește d. Brisson — voi exprima președintelui camerei române sentimentele de vie recunoștință, ce ne inspiră generoasele lor cuvinte. Vi voi spune că vom păstra o inalterabilă aducere aminte a acestei însuflețiri spontane, cu care reprezentanții țării amice într'un ceas de grea durere s'au unit cu reprezentanții Franței.

O telegramă de condoleanțe a trimis și So-brania bulgară.

Societatea muzicală »Excelsior« din Plo-est. În Ploest se simțea un mare gol, prin lipsa unei societăți muzicale. Sânt știute foloasele ce poate aduce o asemenea societate, prin dezvoltarea culturii muzicale în popor. Grație dlui Vi-centțiu Livovsch, patronul farmaciei »Mihai-Bravu« s'a întemeiat în localitate o societate muzicală supt denumirea de »Excelsior«.

D. Vicențiu Livovsch a avut concursul d'lor locotenent Poloni, șeful muzicii regimentului 32 Mircea, locotenent Aldescu Sebastian și preotul Inocențiu Ștefănescu. Ca orice lucru, la început societatea »Excelsior« mergea greu; astăzi însă se găsește într'o frumoasă stare de progres. Președintele societății este d. farmacist Vicențiu Livovsch, iar vicepreședinte d. locotenent Aldescu Sebastian. Maestru de orchestră d. locotenent Poloni și maestru de cor d. I. Croitor, profesor de muzică la liceu.

.. Cine v'oieste .. să cumpere

IOAN VUIA

Încălțăminte Sătmar — (Szatmár),

fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să cumpere cu încredere la

- - Deák-tér - - (In casa lui Keresztes András),

care ține în magazinul său de ghețe bogat asortat numai ghețe și ciobote pregătite în țară din piele fină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marfele sale în privința execuțiunii dragălașe sunt neîntrecute.

La dorință se pregătesc tot felul de ghețe și ciobote după măsură.

când în când își recâștigă, pe câteva clipe scurte, conștiința.

Ieri, avusese mai multe accese grave, odată i s'a oprit pulzul cu desăvârșire, încât cei din jurul lui credeau că a murit.

Medicii admiră uriașa forță de rezistență a bolnavului și cred că agonia poate să mai dureze chiar și două-trei zile.

În preajma catastrofei.

Paris, 7 Februarie. Agonia continuă. Medicii au voit să examineze cu oftalmoscopul fundul ochiului, dar a fost cu neputință din cauza lipsei conștiinței. Nutrițianea bolnavului e insuficientă.

Guvernul norvegian a decis să facă marele fiu al Norvegiei funeralii naționale. Vaporul »Nordenskiöld« a primit ordin să stea în permanență gata, pentru a putea pleca imediat în Franța, pentru a aduce cadavrul lui Björnson. Familia și ministrul Norvegiei la Paris stau în permanență în jurul bolnavului.

Viena, 7 Februarie (Dela corespondentul nostru). Știrea despre moartea lui Björnson, publicată ieri, a fost o invenție tendențioasă a biroului de corespondență ungurească, care a sedus și presa vieneză.

Presa locală condamnă în termeni aspri lipsa de conștiințiozitate a biroului ungurească.

Conferențele „Asociației“ aradane.

Conferența părintelui Dr. Gh. Cluhandu despre »Biserica în raport cu limba vie«

Ieri Duminecă la orele 4 a avut loc a doua din conferințele publice anunțate de »Asociația aradană«. A vorbit părintele Dr. Gheorghe Cluhandu despre »Biserica în raport cu limba vie a poporului«. Subiectul conferinței a fost ales în chip foarte norocos. Chestiunea aceasta trebuie să ne intereseze mult, căci biserica noastră își întemeiază caracterul național tocmai pe faptul că creștinismul a fost dela început o idee absolut democratică. Numai direcția greșită de mai târziu a triglosismului și tetraglosismului a falsificat caracterul acesta al bisericii, încât a trebuit o epocă de luptă

Isus Christos, a predicat în limba poporului. Iel a spus apostolilor să meargă la toate neamurile, să le învețe și să le boteze. Biserica primi în felul acesta două rosturi, unul divin sau dogmatic și altul cultural cari s'au sprijinit reciproc.

La pogorirea duhului sfânt. Isus Christos îl înzestră pe apostoli cu puterea miraculoasă de a vorbi în limba lor necunoscută mai înainte. Limbile de foc ce s'au pogorât asupra apostolilor au fost simbolul datoriei lor de a predica pe limba popoarelor.

Apostolul Pavel zice: »Mulțumesc Dumnezeu-lui meu, că mai mult decât voi toți grăiesc în limbă, dar în biserică mai voiesc a grăi cinci cuvinte cu mintea mea ca și pe alții să învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă străină«. La începutul creștinismului cărțile liturgice lipseau, încât serviciile bisericești, făcute din memorie, nici nu se puteau face decât în limba națională a românilor, grecilor, siriienilor, etiopenilor, arabilor și celorlalte neamuri în estinate.

În primele veacuri, biserica lui Christos, îngăduitoare cu tradițiile popoarelor, a adoptat multe din obiceiurile și practicile antecreștine, de ex. sărbătoarea Rusaliilor care e de obârșie evreiască îmbrăcându-le însă în haina creștinească. În felul acesta s'a creat o legătură vie între religie și viața poporului.

Isus Cristos nu ne-a lăsat nimic în scris. În schimb apostolii au scris și au scris în limbile lor. Apostolul Matei, evreu, a scris în limba haldaică, limba contactului zilnic în Palestina. Nu mai târziu scrierile sale au fost traduse în limbă grecească. Epistola apostolului Pavel către evrei a fost scrisă în limba haldaică și nu în limbă ebraică, limba rituală a sinagogei; o nouă dovadă pentru adaptarea creștinismului la limba poporului. Scriitorii tuturor evangheliilor nu au scris în limba literară de pe vremuri, ci în limba poporului, și cele mai multe sânt scrise în limbă grecească vulgară.

Biserica nici nu a fost politică de desnaționalizare. De-ici a răsărit ideea de a se desfășura marea unitate dogmatică a bisericilor în unități administrative mai mici, după limba popoarelor. Fiecare națiune căpătă biserica sa particulară națională. Familian în veacul III, ne vorbește de multe deosebiri provinciale ale bisericii care însă nu erau în detrimentul unității ei sfetești.

Se țineau multe adunări și sinoade bisericești în vechime cari toate porneau din ideia organizației naționale. Organizația bisericii pe această bază a dat naștere și primelor începuturi de literatură și cultură națională prin traduceri. Acela ceasta mai ales în Răsărit unde organizația particulară fu favorizată, pe când în Apus evoluția asta a început mai târziu.

Tendința de naționalizare a bisericii datează deci din primele ei veacuri. Tradiția asta se risipi însă în veacul IV când creștinismul fu proclamat

Aceste excepțiuni vor fi încuviințate de către minișter, după avizul Camerelor de comerț. Contravențiile vor fi judecate de către judecătorii de pace.

Björnsterne Björnson.

— Agonia poetului. —

Ziarele din Viena și Budapesta, apărute în ziua următoare, cuprinzând știrea laconică că marele scriitor norvegian Björnson a murit în Paris Sâmbătă seara.

Nici ora, nici împrejurările morții n'au fost indicate. A doua zi, știrea a fost desmințită. Björnson n'a murit, trăiește încă dar își trăiește clipele din urmă.

Telegrama de Sâmbătă noaptea a pus însă în mișcare redacțiile și de prin sertarele redacționale s'au ivit articolele scrise cu zile înainte — despre moartea omului care a fost întotdeauna un apărător al celor asupriți, un luptător neobșt pentru ideile mari ale libertății și democrației.

Presa ungurească, cu câteva excepții onorabile, s'a năpustit asupra pretinsului mort, negăsind în toată activitatea literară roditoare a uriașului din nord nici un moment simpat, nici o îmbogățire a ideilor care conduc omenimea. Presa ungurească n' a putut să uite că Björnson a avut curajul să-și ridice glasul împotriva politicii ungurești de asuprire a popoarelor de altă limbă — din Ungaria.

Björnson n'a murit încă, dar își trăiește clipele din urmă. Știrea despre moartea bătrînului de 78 de ani, desmințită astăzi poate mâine se va adevăra.

Simpat și căldura cu care a scri despre activitatea lui presa serioasă germană din Viena și Berlin, dacă ar putea să mai pătrundă și ar putea să mai înțeleasă de poetul bolnav, i-ar îndulci clipele din urmă, întărindu-l în convingerea că a luptat pentru o cauză înaltă: adică dreptatea.

Paris 7 Februarie. Agonia poetului Björnson continuă. Familia e adunată în jurul pacientului. Bolnavul abia mai respiră și numai c

Printr-o morocoasă întâmplare, în Apus, poporul românesc, a fost cel dintâi care s'a înfruptat din roadele binecuvântate ale ideilor ereclicilor.

Autorul încheie cu două pilde în cari arată că biserica adesea a fost în slujba ideilor antinaționale. În anul 1848 în Viena se adună 35 de episcopi latini din Austria cari după o lucrare de 6 săptămâni declară că naționalitatea e o rămășiță a veacurilor de păgânătate și decretară anateme asupra libertății politice. Tot astfel în 1870 bulgari căzură supt anatema pentru silințele lor de emancipare de supt patriarhatul Constantinopolului.

Semne de îndreptare se găsesc însă în Răsărit. Aici biserica arată tot mai multe tendințe de naționalizare. Ideia autonomiei bisericești, și participarea elementului laic la viața administrativă o găsim în biserica noastră. Despărțirea noastră de sârbi arată că chiar în sinul aceluiaș stat biserica are tendința naționalizării.

Nu sânt astea spărturi, ci progrese în viața bisericii. Sânt semne că vechiul spirit de naționalizare a bisericii creștine să trezește. E un început nedesăvârșit încă, a cărui evoluție trebuie să o așteptăm spre a ne pronunța. Conferențiarul încheie spunând că biserica a fost și trebuie să fie și pe viitor un puternic zid de apărare al intereselor, meamului și culturii românești.

Conferențiarul a fost viu aplaudat și felicitat cu căldură.

Gel dintâi succes.

— Situația politică. —

Arad, 7 Februarie.

Steagul guvernului a fost ieri desfășurat în Igló în mijlocul unei însuflețiri neașteptate, care a deschis ca dintr-o străfulgerare perspectiva izbândeii. Propoziție de propoziție, vorbirea ministrului Hieronymi, a fost subliniată de aprobări entusiaste și martorii acestui succes spun că rar s'a văzut între alegătorii unguri o izbucnire atât de vie a sentimentelor, ca ieri după amiazi în fața reprezentantului noului guvern. O osândire nu se poate mai meritată aceasta, la adresa guvernului coaliționist, căci ministrul Hieronymi a făcut un strașnic rechizitor eri regimului coaliției, dovedind că »marele guvern național« vreme de patru ani cât a stat în fruntea afacerilor a adus adevărate dezastre asupra țării, în toate ramurile vieții ei stat. Glasul alegătorilor din cercul Igló învâțător, Constantin Savu, Gheorghe Iancu, comerciant și vre-o 25 de tineri funcționari comerciali. Sânt tineri cu privirile inteligente, vorbind aproape toți bine românește. Pe fețele lor se cunoștea bucuria adevărată de a se vedea adunați întâia oară în numele unei acțiuni românești.

D. Vasile Goldiș a deschis ședința la orele 2 1/2, rostind următorul discurs:

»Simțesc o sinceră și mare bucurie, când salut în sinul Asociației Arădene pentru cultura poporului român pe comercianții români din Arad. Bucuria aceasta este bucuria mamei, care își vede copilașii adunați în jurul său, toți frumoși, toți sănătoși și cu caldă iubire pentru mama lor cea dulce.

Sântem de același origine, de același limbă, de același credință, sântem cu toții fiii aceluiași popor. Și am trăit răzleț, necunoscându-ne unii pe alții. Am simțit, că trăim azi aproape de noi și nu ne-am putut stăpâni dorul, de a vă vedea în mijlocul nostru.

senzație afirmă că ministrul președinte, cedând stăruințelor conșilor Tisza și Andrassy, va cerca să înduplece pe monarhul pentru o schimbare a programului guvernului, care schimbare să facă cu puțință intrarea partidului constituțional în noua grupare guvernamentală. Rezultatul audienței sperăm să dovedească că prevederile acestea sânt lipsite de temei și credem că monarhul va stărui neclintit în punctul său de vedere ireductibil, — oricât de nefavorabile ar fi șanțele unei colaborări a noului partid cu Andrassy și ceilalți aderenți ai odioasei reforme pluraliste.

Primum dela corespondentul nostru informațiile dela vale:

Succesul ministrului Hieronymi.

Budapesta, 7 Februarie. Ministrul de comerț Hieronymi, a sosit la Igló Duminecă după amiazi la orele 2, însoțit de numeroși aderenți. A fost salutat la gară de către primarul orașului. Dela gară până în sala primăriei drumul ministrului a fost un adevărat triumf. Adunarea s'a început la ora 2 și-un sfert. Spațioasa sală dela primărie n'a putut să încapă întreg publicul. Ministrul a fost primit cu aclamații entusiaste. Adunarea a deschis o primarul Carol Münnich, rogând pe ministru să-și desfășure programul. Ministrul a spus în resumat următoarele:

Întâi a declarat că primește candidatura, căci cercul Igló a dat întâiul o dovadă de simpatie guvernului. Când i-s'a imbiat candidatura a stat multă vreme la îndoielă, căci cercul a fost repreziat de deputați de felurite credințe politice. Felul cum e primit însă acum, îi risipește orice nedumerire. — Guvernul e convins că parlamentul de azi nu e expresia voinței poporului. Cetățenii așteaptă o muncă rodnică și spornică, nu sporovăielii și certe interminabile, dela reprezentanții lor. Datoria parlamentului e să se îngrijească înainte de toate de venitele și cheltuielile inexorabile ale țării. El nu trebuie să violeze dreptul bugetar. De 10 ani încoace însă facem cele mai triste experiențe în privința asta.

Partidele parlamentare, conduse de ură și invidie, au refuzat să voteze bugetul, crezând că în felul acesta vor aplica o lovitură de moarte guvernului.

Arma lor a fost însă fatală nu pentru guvern, ci pentru interesele de viață ale țării.

Ministrul vorbește pe larg despre gospodăria guvernului coaliționist și dovedește că pentru independența economică, mult trimbițată, n'a izbutit să facă nimic.

Guvernul coaliționist a refuzat convenția vamală cu Austria și a făcut una nouă, pe care a botezat-o »contract vamal«. Acest program e mai păgubitor și mai defavorabil decum era convenția. Regimul coaliționist a distrus cu totul finanțele țării. Nu de mult, finanțele țării erau încă în stare înfloritoare, creditul excelent, valorile noastre aproape de valorile celor mai înfloritoare »Asociația și comercianții noștri.

Numărul comercianților români cu prăvălie proprie ce-i drept, nu-i mare. Piața Aradului, ca în toate orașele Ungariei e stăpânită de străini și mai ales de evrei cari formează 80—90 la sută din totalitate. Avem totuși o firmă de fierărie, de

cină de a îndrepta stările în toate ramurile vieții de stat și a le face din dărăpănate ce sânt iarăși înfloritoare. Înainte de toate să-și facă un parlament conștient de datorințele sale dornice de muncă. În rândul al doilea se va năzui să înlăture definitiv divergențele dintre rege și națiune. Va înfăptui apoi reforma electorală, reforma administrativă și o mulțime de reforme de ordin social.

Ce privește reforma electorală, guvernul crede că legea actuală e un anacronism. Avem două proiecte de reformă: proiectul lui Kristoffy și proiectul contelui Andrassy. Guvernul nu va adopta pe nici unul și are mână liberă să facă reforma pe baza votului universal așa după cum cer referințele noastre speciale.

Ce privește reforma administrației, guvernul nu vrea să zdrobească autonomia comitatelor, ba va lărgi-o chiar și va asigura situația funcționarilor.

Față cu politica economică a Austriei, va promova viața economică în Ungaria cu maximum mijloacelor de care dispune. Va face canale între Dunăre și Tisa, între Dunăre și Sava, ca să facă cu puțință exportul către Fiume.

Alegătorilor din Igló le promite că va face o legătură între linia ferată Igló și între linia ferată din Gyömrő. Va părtini industria din Zips. În sfârșit mulțamește alegătorilor pentru însuflețirea cu care l-au ascultat.

Vorbirea ministrului a fost neconținut subliniată de aplauze și aprobări însuflețite. Succesul a fost în general enorm și a întrecut toate așteptările guvernului.

Ministrul s'a înapoiat la Budapesta azi dimineață la ceasul 7.

Jurământul de fidelitate al noului ban.

Budapesta, 7 Februarie. Noul ban al Croației, Tomasich, va presta jurământul de fidelitate mâine. El a plecat la Viena azi după amiazi, însoțit de contele Khuen, de contele Csekonics, care va asista la acemonialul jurământului în calitate de stegar al țării, și de ministrul honvezimei Hazai.

Audiența primului ministru.

Budapesta, 7 Februarie. Contele Khuen se va prezenta mâine în audiență specială la monarhul, ca să raporteze asupra stadiului de azi al tratativelor pentru înființarea noului partid.

Un ziar de senzații afirmă că primul ministru va cerca cu acest prilej să înduplece pe monarhul pentru adoptarea punctului de vedere reprezentat de conșii Tisza și Andrassy.

Ziarul din chestiune mai afirmă că înainte de a se forma noul partid se face o schimbare de guvern. Cercurile din Viena cred că contele Khuen va demisiona și va recomanda Majestății Sale să chieime pe contele Tisza în fruntea guvernului. Audiența contelui Tisza va urma deja Miercuri.

Comitatul Pesta nu va sprijini guvernul.

Budapesta, 7 Februarie. Adunarea generală extraordinară a comitatului Pesta a hotărât să la cunoștință numirea noului guvern, dar să nu-l sprijinească. Au luat parte 450 de membri.

Hieronymi la contele Khuen.

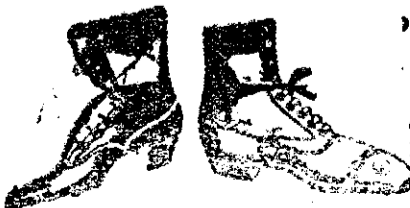
Budapesta, 7 Februarie. Ministrul Hieronymi sînd azi dela Igló a vizitat la ceasul 11 și jumatate contele Héderváry, cu care s'a sfătuit mai puțin de un ceas.

.. Cine vorește ..
să cumpere

Încălțăminte Sătmar — (Szatmár),

fabricate în țară într'adevăr fine,
comode, elegante și durabile
acela să cumpere cu încredere la

- - **Deák-tér** - -
(în casa lui Keresztes András),

Unirea partidelor kossuthiste.

Budapesta, 7 Februarie. Succesul ministrului Hieronymi a consternat adânc pe kossuthiști. Prevăzând primejdia ce amenința mandatele lor, ei sânt hotărâți să se unească iarăși supt conducerea lui Kossuth. În calea unirii stau însă tot piedicile vechi, ambițiile celor doi șefi: Justh și Kossuth. Kossuth pretinde ca partidul lui Justh să intre corporativ în partidul său. Indată după fuzionarea partidelor independiste, au să urmeze evenimente de mare însemnătate.

Să vie contele Tisza!

Ziarul vienez »N. Fr. Pr.« inspirat, evident, din tabăra contelui Andrassy, scrie că șansele noului partid s'au redus mult în zilele din urmă. Părerea lui Andrassy — scrie ziarul — e că soluțiunea numai așa va fi cu putință, dacă noul partid va fi în de ajuns de puternic. Andrassy crede însă că un asemenea partid trebuie să unească toate elementele moderate, deci și pe poporali și pe deputații din partidul lui Kossuth, căci numai așa poate să aibă sorți de izbândă la alegeri. Andrassy mai crede că numai așa va putea face un serviciu noului partid, dacă ar putea să i asigure sprijinul aderenților săi. Aceștia nu vor însă să recunoască pe contele Khuen, care e o personalitate nesimpatcă, omul, în jurul căruia s'ar grupa bucuroși atât constituționali, dimpreună cu celelalte elemente 67 iste, cât și aderenții lui Kossuth, e contele Tisza. Să vie deci Tisza.

Declarațiile banului Tomasič.

Noul ban al Croației a făcut corespondentului ziarului »Neues Wiener Tagblatt« următoarele declarații asupra situației politice din Croația, precum și asupra programului său:

— Vre-un program mai mare — nu am. Eu m'am angajat numai pentru o conducere interimară a țării. Scopul meu e înainte de toate restabilirea ordinii constituțional, apoi înfăptuirea reformei electorale și în sfârșit rezolvirea chestiunii regulamentului de serviciu dela căile ferate croate, având în vedere atât interesele Ungariei cât și drepturile ce s'au garantat Croației în legea dela 1868. Îndeplinind acestea îmi voi considera misiunea sfârșită și mă voi năzuî ca scaunul banului să se îndeplinească prin un *grand-seigneur* autohton, deoarece convingerea mea e că aceasta ar corespunde atât tradițiilor istorice cât și referințelor politice și economice ale țării.

Asupra asigurării celor dintâi dispozițiuni ce va lua, noul ban declarat, că va convoca fără întârziere saborul, care pauzează de mai de doi ani. Va urma apoi tratative cu partidele politice, cercând să i asigure sprijinul majorității lor. Saborul va dezbate în rândul întâi proiectul de adresă către domnitor vor urma apoi necesitățile statului și numai votându-se acestea, se va începe discuțiunea asupra proiectului reformei electorale. Dreptul electoral va fi așezat pe baze moderne, înzestrându-se cu el și straturile largi ale poporului. Banul Tomasič speră să obțină sprijinul partidelor unite în coaliție. Supilo va trece în opoziție, fără să fi urmat însă decât de vre-o 2—3 aderenți personali. Partidul lui Frank va rămâne de asemenea în opoziție.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Demisia episcopului Marschall.

Viena, 7 Februarie. Episcopul Marschall e hotărât să demisioneze în cel mai scurt timp. Succesorul lui va fi probabil preotul contele Galen, care va fi numit în curând coadjutor pentru a putea studia chestiile episcopiei.

»Zeit« pretinde a ști că contele Galen e să fie viitorul nunțiu papal, în locul actualului nunțiu Granito del Belmonte, a cărui poziție s'a slăbit mult în urma eșecului diplomatic suferit în afacerea Wahnund. Granito de Belmonte va fi numit la primăvară cardinal și va demisiona apoi, pentru a-l face loc contelui Galen.

Conflictul pentru Creta.

Constantinopole, 7 Februarie. Ziarul turcesc »Ikdan« publică un articol în care mulțumește presei austro ungare, germane, franceze și engleze pentru sprijinul ce l-au acordat Turciei în chestia cretană.

Londra, 7 Februarie. În Turcia există convenție internațională care le acordă consulilor să ia parte la procesele supușilor țării pe care le reprezintă consuli. Guvernul cretan refuzând recunoașterea acestor drepturi, puterile au adresat o notă consulilor, îndrumându-i să nu renunțe la acest drept.

Constantinopol, 7 Februarie. Guvernul a admis proiectul amiralului Gamble privitor la reorganizarea flotei turcești. Amiralul Gamble va avea la dispoziția sa pentru scopurile marinei suma de 500.000 pfunzi anual.

Situația în Austria.

Viena. Eri a fost în Viena număroși frunțași politici germani, poloni, cehi și slavi dela Sud și au discutat situația politică. Cehii au declarat, că doresc o reconstituire a ministerului, apoi concesiile naționale.

Ministrul președinte Bienert a declarat, că la 22 Febr. va convoca parlamentul.

Praga, 7 Februarie. Partidul marilor proprietari a declarat, că va continua tratativele de împăcare cu nemții. La rândul său guvernul a făcut declarația, că va menține sesiunea dietei chiar împotriva obstrucției, dacă nu vor fi scandări și va închide sesiunea numai când se va convinge, că o împăcare este absolut imposibilă.

Viena, 7 Febr. În ședința de azi azi a dietei provinciale a Austriei de jos germanii au continuat obstrucția, făcând 76 de propuneri și interpelări.

În o interpelare să susține, că sânt greșeli de tipar în actele oficiale, întrebându-se cuvântul boem în loc de ceh. Mareșful țării răspunde, că aceasta nu e o greșală ci corespunde unui vot al dietei, în care să zicea să se înlăture cuvântul ceh.

A urmat apoi o ședință plicticoasă, obstrucționistă. Într'acea sau făcut mereu propuneri noi de compromis, germani refuză însă să le admită. Seara tratativele se continuă. Sânt însă slabe speranțe să se găsească vr'o formulă de împăcare. Optimiștii speră totuși, că se va putea ajunge la vr'un rezultat favorabil.

Viena, 7 Februarie. Deputații cehi tineri s'au decis să renunțe la diurne, dacă se va continua obstrucția, nevoind să lee bani degeaba.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 7 Februarie a. 1910.

— Contra limbii nemțești. În comuna Mramorak germanii au înființat o bancă Raiffeisen care la rândul ei a deschis o școală nemțească de iarnă pentru învățământul economic cu 103 elevi. Școala înflorea și învățătorii erau iubiți căci își făceau datoria. Firește un spin în ochii maghiarizatorilor. Sosi curind un ordin ca școala »pînă la alte dispoziții« să se închidă, adică pînă la infinit. Șvabii sînt foarte amăriți, căci vād cum li-se păgubese într'adins interesele culturale.

— Aeroplanul Vlaicu. Ziarele din România aduc câteva amănunte despre aeroplanul inginerului Vlaicu, aeroplan care se construiește acum în arsenalul armatei și în curând va fi terminat. »Ad.« din București scrie:

Curtea regală și princiară, ca și dl general Crăiniceanu, ministrul de război, urmăresc cu o deosebită atențiune lucrările pentru înfăptuirea aeroplanului românesc inventat de inginerul de peste munți Aurel Vlaicu. Indată ce lucrările de montare ale aparatului vor fi complect terminate prințul moștenitor Ferdinand și prințul Carol vor merge la arsenalul armatei pentru a inspecta și examina diferitele piese ale aeroplanului, care cel mai târziu pînă la 1 Aprilie va fi montat gata și dat destinației sale.

În acest scop d. general Crăiniceanu, ministrul de război, care, în trecut a fost zis, acordă inginerului Vlaicu în largă măsură și în mod neprecupețit tot sprijinul său moral și material, a

dispus altăeri, prin d. Alexandru Sturdza, atașatul nostru la Paris, cumpărarea unui solid și puternic motor »Onom«, cel mai bun din câte există astăzi, pentru suma de 12.000 lei.

Zilele acestea se mai așteaptă sosirea dela Berlin a unui tub special de aluminiu, care va forma spinarea aparatului, pentru ca lucrările de montare să poată începe cât mai curând.

Ca unii, cari ca oricare bun român, ne interesăm cu simpatie de reușita desoperirii modestului inginer de peste munți, îmbrățișată cu o căldură laudabilă și de guvern, ținem să aducem cu acest prilej felicitările noastre dlui colonel Adrian Miculescu, directorul arsenalului armatei, care consideră ca o adevărată datorie națională sarcina de a facilita zi de zi mersul lucrărilor pentru realizarea primului tip de aeroplan românesc, despre care toată lumea competentă în frunte cu domni Alex. Cottescu, directorul general al căilor ferate, și colonel Dim. Iliescu, șeful statului major al corpului II de armată, n'au decât cuvinte de laudă și de încurajare, prezându-i o reușită sigură.

În cercurile aviatorilor noștri se dă ca un fapt cert că aviatorul român care va câștiga premiul instituit de Aero-clubul român în vederea sborurilor ce organizează pentru luna Mai viitor cu aparate indigene, va fi fără îndoială inginerul Vlaicu cu aparatul său.

— Țarul Nicolae și Loubet. Ziarele din Paris se ocupă din nou de Țarul Rusiei și de fostul președinte al republicii franceze. Dar nu în termeni elogioși cu cari salutaseră vizita Țarului Rusiei în Franța, supt președinția lui Loubet... Ziarele publică aceste nume alături numai pentru a constata zgircenia... purtătorilor lor.

Țarul Nicolae a venit într'ajutorul inundațiilor din Paris cu suma de 10.000 franci, uitînd poate că Franța a cheltuit la vremea sa milioane ca să-i facă o primire grandioasă; Loubet a contribuit suma de 200 franci, uitînd că e și el om chiabur și că în cursul președinției sale a încasat aproape 10 milioane franci leafă.

În schimb, ziarele parisiane laudă dărnicia actualului președinte Fallières, care — fără a fi bogat personal — a dat 20.000 de franci.

»Zgircenia lui Loubet nu e o rușine numai a lui, ci o rușine a Franței întregi și e singura pată în strălucirea filantropiei pariziene«.

— Pictori unguri în Berlin. La 5 Februarie n. s'a deschis în Berlin o expoziție de pictură aranjată de pictori din Ungaria. E aceasta cea dintâi expoziție exclusiv ungurească în străinătate. Ziarele din Berlin vorbesc despre noua expoziție cu multă bunăvoință.

La deschiderea expoziției a luat parte și ministrul austro-ungar la Berlin, Szögyény Marich.

— Tolstoi și cenzura rusească. Din Petersburg se telegrafiază că contesa Tolstoi, soția marelui scriitor rus, a sosit la Petersburg pentru a prezenta guvernului rusesc o nouă petiție prin care cere îngăduirea publicării unei ediții populare complete a operelor soțului ei.

Contele Tolstoi mai adresase odată această rugămintă guvernului, dar fusese refuzat. Ce hotărîre va lua guvernul de data aceasta, nu se știe.

— Necrolog. Gheorghe Avram, funcționar de tribunal în pensie, a răposat în Deva, la 5 Febr. n., în vîrstă de 63 ani. În mormântarea lui a avut loc în cimitirul gr. ort. din Deva, la 7 Februarie n. la orele 3 d. a.

Odihnească în pace!

— Tifos exantematic în Budapesta. În cursul zilelor de ieri și azi nu s'au mai înregistrat noi cazuri de îmbolnăvire. Autoritățile sanitare cred că au reușit să localizeze boala în vatra ei originară. În spital mai zac 16 bolnavi de tifos exantematic.

— O pățanie nostimă a lui Carusso. Ccelebru tenorist italian, care de prezent cutrieră orașele lumii noi, adunînd pe americanii curioși la reprezentațiile lui ca la urs, a înghițit o cacialma într'adevăr americană.

Într'una din zilele trecute este chemat la oficiul poștal din Chicago, unde-i sosise din Europa un plic cu o sumă mai mare de bani. La ghișeu poștei funcționarul îl somează să se legitimeze. Carusso mirat, că se găsește încă omeni, care să nu-l cunoască, într'un oraș, unde a avut o serie de debuturi, îi produce dovezile, ce le avea asupra-i. Ii arată scrisori, cărți de vizită, îi prezintă chiar câteva fotografii, înzadar, funcționarul, rece, ceru legitimație oficioasă.

— Dar nu dispun momentan de o astfel de legitimație, răspunde indignat artistul.

— Atunci, nu rămâne altceva, decât să veniți mâine, îi observă șiretul funcționar.

— Imposibil, Domnul meu, îi ripostează Carusso, trebuie astăzi seară încă să părăsesc orașul cu expresul.

— Înțelegeți Domnule, că eu nu pot elibera banii fără o legitimație, care să-mi documenteze că într-adevăr d-v. sunteți adresatul.

Și pe urmă adause, neputându-și suprima zîmbetul. Lucrul acesta mi-l-ați putea dovedi dacă... ați cînta ceva.

Carusso s'a revoltat mai întâi de pretenția cam hazardată a oficianului; în urmă însă a făcut cum se zice »une bonne mine an mauvais jeu«, a ridicat capul și început a cînta o arie favorită din »La Tosca«. Aproape întreg personalul oficiului s'a adunat la această pseudo-reprezentare și a răsplătit cu viforoase aplauze, și cu strigăte de bravo, bravissimo debutul încântător al măestrului.

Dupăce a sfîrșit, funcționarul îi prezintă plicul, cu urmatoarele cuvinte:

— Dela început măestre vă cunoașteam. Ca simpli funcționari cu leafă mică însă ne era imposibil să plătim la teatru taxele scumpe ce ni-se cerea și pentru cele mai retrase locuri.

Ne simțim fericiți, că a trebuit să vie în ajutorul nostru scrisoarea aceasta, pentru a ne liniști curiozitatea de a vă asculta.

Și măestrul băgă scrisoarea în buzunar, nu fără a se gîndi mult la ingeniozitatea americanului.

— **Crîma unor români necăjiți.** Mai acum un an am înregistrat cu adîncă indignare, cum un vătășel ungar de pe moșia unui conte oarecare din părțile Clujului a omorît zîna în amiază mare doi bieți români, care au avut îndrăzneala să nu mîne tocmai prin șanț, ca să aibă Maria Sa drumul deschis larg pentru a trece neîmpiedicat cu trăsura, ci i au făcut loc, cât s'a putut.

Vătășelul ungar a fost achitat la jurați pentru că valahul nu e om pentru jurații unguri.

Acum crîma s'a întors. Țăranul Ion Oltean și fiu-său Iosif au lovit în cap pe un paznic ungar cu numele Szöcs, pentru că acesta le închidea vietele, ori le găsla, ori nu pe moșie, numai pentru a face oamenilor necaz.

Nenorociți: țărani au fost prinși și depuși în arest preventiv. La instrucție au mărturisit, că l'au omorît pentru că le făcea o mulțime de necazuri. Degeaba era ori ce plînsoare pentru că lui Szöcs îi se da întotdeauna dreptate și nu lor. Pentru a se scăpa de el s'au hotărît să l'omoare dacă în lumea asta altă dreptate nu este.

În curînd se va judeca procesul acestor nenorociți care din desperare, că nu găsiu nicăiri dreptate și-au făcut-o înșiși.

În cazul acesta se va vedea imparțialitatea justiției maghiare. Acum un an un ungar omoară doi români și este achitat.

Acum doi români omoară un ungar, din motive care sînt cu mult mai mult în favorul ucigașilor, decât în primul caz, să vedem deci care va fi cumpăneala justiției!

— **Alegătorii lui Șeghescu trîmit acestuia adresă de aderență.** Nici nu se putea altcum. Șeghescu făcînd după cum și merită cu ou și cu oțet atît de senatul universitar cît și de opinia publică răzvrătită în fața unei astfel de batjocoriri a științei — avea nevoie de o reabilitare, tie și numai formală. Astfel Măria Sa a binevoit a pune la cale reabilitarea în chestie.

A aranjat desigur o întrunire la care s'a invitat pe șefii pașalicului său și li a zis:

— Mă, uite vă dau de o vadră de rachiu dar vedeți de mă scoateți om învățat, că de nu vă ia mama dracului!

Și însufleșii alegători s'au executat, spunându-și cuvîntul.

Felul, însă cum era redactată telegrama pare a fi numai o ironie. Dar în sfîrșit lumea nu știe și nu trebuie să știe acest lucru.

Iată acum și cuvîntul adresat Măriei Sale, în ungurește bine înțeles, dar tîlmăcit de noi:

»Subscriși am luat la cunoștință cu adîncă indignare atentatul disqualificabil, îndreptat împotriva Măriei Tale cu prilejul ocupării catedrei universitare, de nește elemente conduse de un spirit politic nepatriotic (aha!) atentat, care în persoană Măriei Tale a violat greu libertatea învățămîntului universitară noastră cu renume științific european. Ca întotdeauna așa și acum dăm expresie sinceră și credincioasă noastră alipiri față de Măria Ta, pentru că știm bine, că aceste atacuri provocate de invidie și de o politică națio-

nalistă stîngace vor fi sugrumate de patriotismul probat (așa da!) și de individualitatea înzestrată cu știință temeinică a Măriei Tale.) d. Asboth, raportorul comisiei universitare a fost cu totul de altă părere decât beșivii din Oravița.)

În felul acesta a crezut onor. Domn Șeghescu, că se va reabilita în fața opiniei publice, care și-a fixat de mult părerea asupra individualității sale științifice,

Motivele, care au cocoțat pe Șeghescu la catedra universitară sînt bine cunoscute publicului, pentru a mai reveri asupra lor.

— **Repetiția piesei »C. antecler«.** Din Paris se telegrafiază că repetiția de aseară a piesei lui Rostand »Chantecler«, a avut un puternic succes, dar tot nu atît de mare cum se așteptaseră poetul și prietenii săi.

Reprezentarea publică va avea loc astăzi seară.

— **Procesul Haverda.** Din Seghedin se telegrafiază: Astăzi, la orele 9 dimineața, a început înaintea curții cu juri de aici, cunoscutul proces pornit împotriva Mariei Haverda, Jánossy și Vojta. Președintele tribunalului e Heve-y Kálmán. Acuza e susținută de procurorul Szászár. Apărători sînt avocații Balassa Ármán din Seghedin, Dr. Brody și Dr. Lengyel Zoltán Budapesta. În sală e o aglomerație mare. Toate locurile sînt ocupate multă vreme înainte de deschiderea ședinței.

Azi s'a luat interogatoriul acuzatului Jánossy. Măine se va citi »memoriul« scris de el în temnița din Szabadka.

— **Datoriile prințului George.** La trel ale lunii c. Consiliul de miniștri s'au besc s'a ocupat din nou cu afacerile prințului George, care pe cum se vede este o adevărată cataplasma pe capul bietei Sârbii.

Cu acest prilej s'au luat în discuție și datoriile prințului care pînă în prezent se urcă la respectabila sumă de un milion de franci.

S'a făcut propunerea, să se plătească aceste datorii din bugetul statului și pe deasupra să se dea prințului o sumă mai mare de bani, pentru a-l putea îndupleca să părăsească Sârbia.

De-altcum prințul și-a exprimat dorința de a părăsi țara, din cauza recentei sale afaceri.

Ziarul »Reforma« care are știri din anturajul prințului spune de altcum, că acesta se va reîntoarce în zilele proxime dela Milanovac la Belgrad. Știrca aceasta este în legătură cu dorința prințului de a părăsi țara.

Mulțumite publice. Tuturor rudeniilor, prietenilor și a cunoscuților cari au participat la înmormîntare, ori m'au condolat din prilejul morții neuitatului meu soț, le exprim pe calea aceasta profunda mea mulțumită. Văd. Ioan Iercan, născ. Terentia Codrean.

— Ne putînd răspunde în scris tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari prin cuvinte mîngăietoare mi au alinat durerea, ce așa crud m'a atins pe mine și familia mea, le mulțumesc din inima pe această cale.

Mulțumind om. Redacțiune pentru bunăvoință, sînt a d-voastră stimătoare. Toracul-maic, la 3 II. 1910. Văd. George Lupșa, născ. Aurora Popoviciu.

— Societatea acad. social-literară »România Jună« aduce pe cale publică mulțumitele ei călduroase Vener. Consistor Metropolitan din Sibiu pentru opul comemorativ a lui Șaguna, precum și om. editori Leon Alcalay din București pentru 23 opuri, trimise ca dar societății noastre pentru alcătuirea unei mari biblioteci naționale aci în Viena. Pentru comitet: Y. Paulincu Burlă, preșident. Coriolan A. Babeș, secretar de externe.

x Pentru 60 de fleri, poți pregăti ușor acasă 2 litri lichieri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvoriu, Rachiu de drojdii și Rom. 10 dose cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

Gronica literară și culturală.

Batul din Arad. Precum aflăm invitările pentru marele bal costumat care se va ținea la 3 Martie st. n. cu prilejul adunării generale a Asociațiunii în Arad, sînt deja gata și se vor expedia măine.

Adunarea generală a Casinei române din Lipova. Ieri, Duminică și-a ținut Casina românească din Lipova adunarea sa generală supț președinția d-lui Florian Roxin. În discursul său de deschidere d. Roxin spune că anul expirat a fost relativ rodnic pentru societate. Un șir întreg de inițiativa a fost pornite din Casină, cari au determinat o mișcare socială și culturală. Luînd mai mulți înși cuvînt la discursul președintelui, s'a accentuat ca pe viitor să se facă o propagandă mai largă în direcția de a se atrage și comercianții și meseriașii în acțiunile Casinei. S'a constatat apoi cu regret, că despărțămîntul »Lipova« al Asociației, care ar putea da un concurs eficace, »Casinei« în scopurile ei, de patru ani de zile nu mișcă de loc. S'a atins și chestia altei instituții culturale, a Reuniunii femeilor din Lipova pentru care s'a strîns și un fond, despre care însă încă nu se mai știe nimic, cu fond cu tot.

S'au censurat apoi socotelile Casinei, cari s'au aflat în ordine, dîndu-se absolutoriu vrednicului casier d. Aurel Saviciu, care conduce cu mult zel, averea societății.

Purcezîndu-se la restăurarea comitetului se aleg de

Președinte: Florian Roxin

Vice-președinte: Dr. C. Missits.

Secretar: Ioan Lucaciu.

Biblioteca: N. Ștefănescu.

Casier: Aurel Saviciu.

Membrii în comitet: Procopiu Givulescu, Dr. Aurel Halic, Gregoriu Marienesou, Dr. Alexandru Marta, Eftimie Giorogar, Matei Bocșa.

Suplenți: G. Antonovits, Dr. E. Beleş, Tr. Lazarescu, Iuliu Onu, Dr. Ioan Ursu, Gr. Micula.

Înștiințare. Ni-se anunță, că reuniunea »Hilaria« din Oradea-mare, împreună cu întregă inteligența din Oradea și din Bihor, va aranja în 10 Martie st. n. o mare *serată artistică* urmată de dans. Se va reprezenta piesa muzicală »Șezătoarea« din partea unui grup de diletanți (dame și domni) din Sibiu, supț conducerea autorului, a dlui Dr. Tiberiu Brediceanu, bine aprețiatul nostru compozitor, care cu piesa aceasta a avut și pînă acum pretutindeni succese strălucite. Va cînta dna Veturia Triteanu, cunoscuta noastră artistă din Sibiu, pe care cei cari au avut prilejul s'o asculte au numit-o »priveghitoarea Ardealului«. Serata aceasta este chemată să întrunească Bihorul întreg și împrejurim le lui la o mare manifestație culturală-națională, de care pînă acum nu a avut parte.

Și pînă cînd se vor expedia invitările speciale, atragem de pe acum atențiunea publicului românesc asupra acestei reprezentații, care promite a fi dintre cele mai înălțătoare, și la care am dori să-și dea întălnire toată suflarea românească din Biharia, cea atît de uitată pînă acum.

Vom ținea publicul în curent cu toate pregătirile pentru această serată. Peste câteva zile vom publica și programul detaliat.

Ne bucurăm, că Bihorul dă semne de viață!

Bal mascat în Orăștie. Tinerimea academică română din Orăștie aranjază Sămbătă, la 19 Februarie n., bal mascat în sala cea mare a hotelului »Transilvania« din Orăștie. Damele și domni sînt rugați să se prezinte, întrucît se poate, în costum cu mască. Inceputul la orele 8 seara.

Avls. D. Aurel Bănuțiu, directorul artistic al societății pentru fond de teatru român va ținea în 9 I. c., Miercuri seara la 7 ore conferință despre »Teatrul modern« în Dej în sala de lângă cafenea (cu intrarea prin grădina) a hotelului »Hungaria«. Membrii din Dej și jur al societății pentru fond de teatru român, precum toți acela, cari poartă interes pentru progresul nostru cultural sînt invitați pe aceasta cale a participa la conferința amintită.

Concert în Năsăud. Sâmbătă, la 12 Februarie a. Reuniunea română de cântări din Năsăud aranjează un mare concert în sala de gimnastică a gimnaziului românesc din Năsăud.

Această reuniune a dat la început supt conducerea mari matora, dar mai ales a dlui Emil Ștefănușiu, roade destul de frumoase. Depărtarea d-sale din Năsăud precum și alte împrejurări au silit-o să tinjească, în chiar să-și sisteze activitatea timp de câțiva ani. În anul acesta s'a stabilit în Năsăud d-nul Augustin Bena, unul dintre cei mai talentați tineri artiști ai ardelenilor și cunoscut publicului românesc ca compozitor și dirigent dela reuniunile de cântări din Sibiu. Reuniunea de cântări din Năsăud a legat dela început mari nădejdi de persoana d-sale.

După ce și-a reînceput activitatea cu câteva luni înainte făcând probe cu sîrguință supt conducerea dlui Bena, acum se simte în stare să dea un concert în stil mare. Ar fi de dorit ca publicul din Năsăud și jur, să dea reuniunii și dirigentului său tot sprijinul, să nu uite scopul nobil în slujba căruia s'au pus și să le răsplătească munca cum se cuvine luind parte la audițiune cit se poate de mulți. Programul, care e cit se poate de bogat — notăm că muzica militară a regimentului 53 din Eistriță va mai cânta câteva cântări afară de program — îl felicităm mai la vale.

Inceputul la orele 8 seara. După concert urmează dans.

ECONOMIE.

O centrală pentru societățile Raiffeisen ale șvabilor. »S. D. Tagblatt« anunță că societățile Raiffeisen ale șvabilor din Banat proiectează înființarea unei centrale în Timișoara, deocamdată cu un capital social de 1 milion. Toate societățile similare ale nemților din sudul Ungariei (Banat și Bacica) au aderat. Va fi o organizație puternică și prima fortăreață națională a mișcării germane în sudul Ungariei. E caracteristică că la șvabi mișcarea națională nu a început, ca la noi, cu discursuri, cu fraze și gesturi largi și patetice, ci cu organizația economică a satelor. Organizarea se face la el nu pe baze capitaliste, ca la noi, unde băncile mărunte au devenit o plagă, ci pe baze cooperative. E o garanție că mișcarea va fi serioasă, adevărat democratică și va produce roade trainice și bune.

Piața grânelor din Aradul-nou.

4 Februarie 1910.

Vremea e tot domoală ca primăvara; razele soarelui sînt calde și frigul nici nu se simte. Starea sămănturilor de mult n'a fost atât de bună ca acuma.

Cursul afacerilor e neschimbat.

S'a vîndut azi:

grâu 800 mm. . .	14.20—14.50
orz 100 mm. . . .	6.80—
ovăș 100 mm. . . .	7.10—
secară 100 mm. . .	9.10—
păpușoi 600 mm. .	5.90—6—

Prețurile sînt socotite în corosne și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 4 Februarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orzu nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. —	fil
Din comitatul Albei — —	28 » 80—29 » 80	«
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » 90	«
Bănățanesc — — — — —	28 » 95—29 » 90	«
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » 80	«
Secară de calitate I. — —	19 » 75—20 » 05	»
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65	«
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—14 » 95	«

Ovăș de calitate L. — — —	15 » 70—16 » —	«
Ovăș de calitate a II. — — —	15 » 40—15 » 60	«
Cucuruz — — — — —	14 » 80—15 » —	«

Poșta administrației.

Elema Miscoția, Iadla. Mai datorezi 2 cor. pe anul 1909.

Nicolae Todes. Dicio-St.-Martin. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Ilie Lucuța. Șebiş. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Dimitrie Bobel, Petreni. Am primit suma de 8 cor. în abonament pe 1909. Mai aveți de plătit 6 cor. pe 1909.

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare: Bibl. »Bunul econom.«

No. 1. Nutrețurile ierboase; cositurile; prepararea fânului și pășunile . . .	» —30
No. 2. Economia porcilor, oilor și caprelor	« —30
No. 3. Sămănta plantelor agricole și sămăntatul lor	« —30
No. 4. Îngrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor . . .	« —30
No. 5. Economia vitelor sau zootehia generală	« —30
No. 6. Agrolgia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți	« —30
No. 7. Agricultură generală. Lucrarea pământului. Instrumente de mărnițit pământul	» —30

I. Russu-Șirianu: La Roma, schiță din călătorie	» 2—
Dr. E. Babeș: Diazoza	» 5—
A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă (op.) premiat	» 1.50
Stelian Russu: Foiletoane	» 1—
Dr. J. Mătur: Dictionar. Copiii, vol. II. v. III și IV.	» 1—
Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent	» 1.50

Biblioteca »Asociațiunii«

No. 3. Despre cărțile funduare și intabulări	Cor. —30
No. 4. Sfaturi bune. 3 dizertațiuni	» —20
» 5. Casa părintească, creșterea indivizilor și popoarelor	» —20
No. 6. Despre testament. Explicarea art. de lege 16, din a. 1876	» —30
No. 7. Poșta, telegraful, telefonul. Noțiuni generale despre instituțiile poștale	» —20
No. 8. Icoane din istoria Grecilor vechi partea I.	» —20
No. 9. Icoane din istoria Grecilor vechi partea II.	» —20
No. 10. Grădina de legumi	» —30
No. 11. Cultura cucuruzului	» —20
No. 12, 13, 14, 15, 16. Ionel. Principii morale și creștinești de educație	» 1—
No. 17. »Astra«. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor Asociațiunii	» —10
No. 18. Reguli ortografice stabilite de Academia Română în a. 1904	» —10
No. 19 Vulcanismul	» —20
No. 20 Împărțirea, lucrarea și îngrijirea unei moșii	» —20
No. 21. Nuvele istorice. Amor și războare. O tragedie din zile bătrâne	» —20
No. 22. Nuvele istorice. Moartea lui Asan. O dușmănie cu bun sfârșit	» —39

Se află în toate farmaciile.

Copiii nutriți cu sticla se fac rumeni și plini la obraz, dacă primesc

„Emulsiunea Scott.“

Medicamentul acesta prin substanțele sale nutritoare și ușor de mistuit, delătură repede orice scăzământ al nutremântului.

Emulsiunea Scott

e iubită pentru gustul ei de cremă.

E foarte bun contra scăderii și slăbirii puterilor din orice cauză ar proveni aceasta.

Emulsiunea Scott e cea mai veritabilă.

O sticlă originală 2 cor. 50 fl.

De vânzare în toate farmaciile. Z

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Un candidat de avocat

cu praxă află aplicare în cancelaria avocatului Dr. Gavril Cosma în Beiuș.

Dela 1 Ianuarie 1911.

De arîndat moșia Alțina din cot. Sibiu

Moșia Alțina din comitatul Sibiu, 700 jugăre catastrale din care 400 arabil, 150 fânaș, restul pășuni, curți și grădini. Gară la 3 km. dela Agnita și Nochrich 7 km. și dela Sibiu 38 km. Pe moșie se află: drumul Sibiu-Nochrich-Agnita, apă curgătoare, curtea cu case, grajduri, coșere, etc. etc. —

— A se adresa D-lui —
Victor Roman,
București, Strada Română 187.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Rummolit. Articol necesar la economia casnică. Cine vrea să aibă plăcerea de a gusta la casa sa rom bun, curat și aromatic, să se folosească de »Rummolit«. — Prețul unei sticle 70 fleri. 10 sticle 7 cor. — O sticlă e de ajuns pentru a produce 2—3 kilogr. de rum veritabil.

Depozit principal: MOLDT BELA, farmacist Gyertyámos.

Hustokol. Medicii o folosesc cu mult succes la îmbolnăvirea organelor de inspirație, boale de piept, catar de plumăni, catar măgăresc; contra tusei, astmei etc. — Prețul unei sticle 6 coroane. 3 sticle 16 coroane.

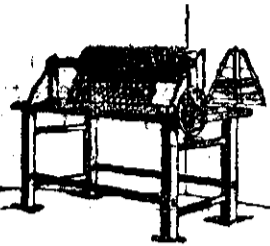
»Crema-Ideal-Violetta« de prezent cea mai bună și nestrăcioasă cremă pentru față și mâni. Prețul 1 cor., și 2.50 cor.

Doloresit. Cel mai sigur și mai cu efect medicament la întărătarea intestinelor și pentru junghieri în oase, dureri sfâșietoare înțepeniri, precum și contra tuturor boalelor ce obvin prin răceală. La începutul boalei e de ajuns și o singură sticlă; la boale învechite folosirea a 3—4 stice sunt de ajuns pentru totala vindecare. — Prețul unei sticle 4 coroane. 5 sticle 15 coroane.

Se caută:

Un candidat de avocat

român, cu praxă bună, care poate conduce independent afacerile din cancelarie. Condițiuni favorabile. Adresa la administrația ziarului nostru.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Prim lucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

Fond. în a. 1860.

NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente cuțite de buzunar cu tălș englez și Solingen, cuțite de bucătărie din oțelul cel mai bun ș. a. cuțite pentru curățitul legumelor, pentru tălșatul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cărnățari, de jungă și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, precum și articlii mănufort. — Recvizite de masă din Alpaoca și pacfon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de bransa aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă — — prețurile cele mai moderate. — —

Dózsa János

măiestru - cojocar în

Nagyvárad, Zöld-fa Passage 9.

Se recomandă ca măiestru perfect întru prepararea tuturor articliilor aparținând acestei branșe precum: gulere preparative, gulere boa, manșoane (muff), în executare modernă și după cel mai elegant gust.

Biano și tocuri de ploșeară, etc.

Mai departe primește spre efectuare orice lucruri noi, cari aparțin acestei branșe, precum și tot felul de reparaturi, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu abur, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lângă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din branșă aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețurile cele mai moderate.

Prăvălie nouă! Prăvălie nouă!

PRĂVĂLIE NOUĂ!

vis-à-vis de tribunalul reg. Palatul Interan.

Am omare a face cunoscut on. public, că am deschis o

spîșerie și ospătărie, conform cerințelor moderne de azi, totodată încunoștiințez on. avocați, că la mine se pot căpăta totfelul de timbre pentru documente.

În prăvălie țin cele mai bune spîșerii. În ospătăria mea se află cele mai bune beutari; bucătărie bună ungurească; abonati pentru vîpt lunar se primesc.

Serviciu prompt. Cu stimă:

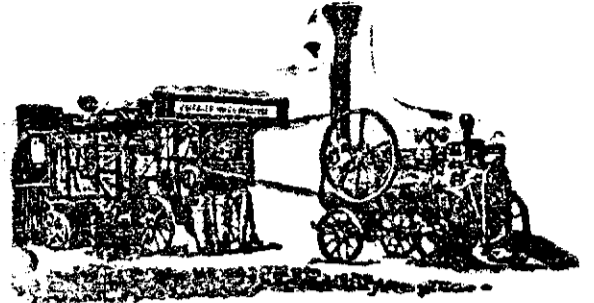
Augustin Sferlea.

DEBRECZENI LAJOS

reparator de mașini

Oradea-mare — Nagyvárad

— Kolozsvári-ut 29/43. —

Primește repararea tehnică a orice soi de mașini economice, motoare mánate cu aburi, gaz, petrolu, benzin oleu brut, motoare absorbitoare de gaz, precum și aranjamentul de mori cu prețuri ieftine și pe lângă condițiuni de plătire favorabile.

S'a deschis! S'a deschis!

MARELE HOTEL

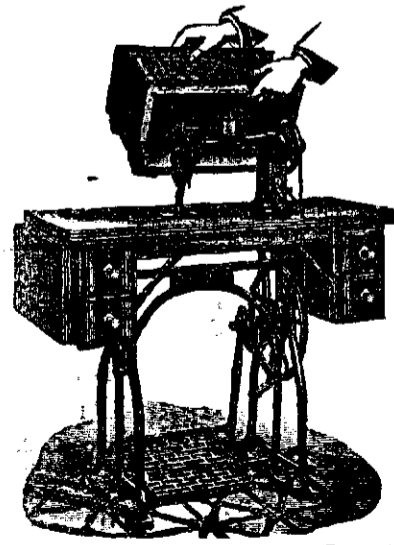
SAVOY

În cea mai frumoasă stradă a capitalei în loc liniștit și elegant.

Budapesta, VIII, József-körut 16.

Otelul cel mai modern și mai nou din capitală. 120 de odăi și saloane. Încălzire centrală cu aburi. În fiecare odaie apaduct pentru apă rece și caldă. Lift. Vacuum cleaner. Lumină electrică. Săli de conversație. Comoditate foarte mare. - Sală de mîncare și cafenea elegantă. Telefon interurban. Prețuri moderate, odăi dela 3 coroane în sus, cu încălzit și luminat la olaltă. Aranjament modern conform cerințelor sanitari. Circulație de tramway electric cu toate gările.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat în 1880.

Reinhold ZOLLER

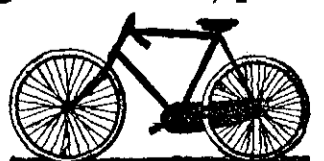
măiestru mehanic FENÉRTÉMPLOM Schillergasse 8. lângă „Burg“.

Își recomandă on. public din

loc și provincie marele său atelier mehanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. Ține în depozit tot-felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jit c. 4.—.

100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6.—.

100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare negruțator de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrică, mori precum și pentru trierat expediază cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

AURITOR!**GYÖRY JÁNOS,**

auritor de saloane și biserici

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi-ut nr. 7.

Primește spre executare, conform planului, aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de bransa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor.

La dorință pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor — în provincă merg pe speșele mele proprii.

Lucrările mai însemnate ce am executat până acum: Casa nouă a orașului Oradea-mare, palatul episcopesc greco-catolic, biserica »Fraților noui« din Olaszi, palatul episcopesc rom.-cat.; biserica cat. gr.-or.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de întabulare, convertesc datoritiile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bihor, Gyula, Ciaba.

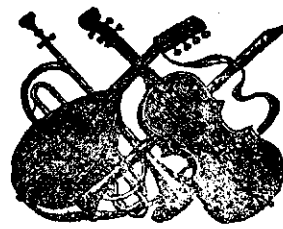
ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuzitori de afaceri abili și oameni de încredere.

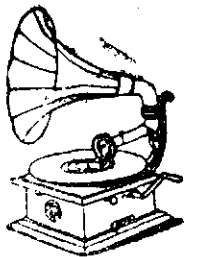
Babós Béla fabricant de instrumente muzicale în

Sibiu, (Nagyszeben) Piața-mică 24.

Unicul fabricant în Sibiu.

Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, precum: violine, țtere, clarinete, harmonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, precum și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comandele se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

ZOMBOR SANDOR ortoped și fabricant de instrumente medicale.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni medici, că am deschis în Oradea-mare—Nagyvárad Ulica nr. 26, un atelier pentru instrumente medicale,

conform cerințelor moderne de azi, unde se pregătesc totfelul de instrumente specialiste și alte mașini de bransa aceasta și primește și reparare, - ascuțirea, lustruirea și nichelarea acestora. — Pregătesc după cel mai nou sistem aranjamente de spital, mese pentru

operație și pentru examinare, du'apuri pentru instrumente speciale și de legat, precum și membre artificiale mașini orthopede pentru umblat și pentru îndreptarea corpului, etc. corsete artificiale ș. a. Comandele din provincie se execută prompt și conștientos. —

BENEDEK SÁNDOR orologier și giuvaerglu.

Cluj—Kolozsvár, Wesseléni M.-ut nr. 13. (Lângă banca »Coroana«.)

Își recomandă asortimentul bogat de oroloage și giuvaerglu-cale cu prețuri foarte avantajoase și lu'rate în cel mai fin sistem. Obiecte de salon de argint veritabil și argint de China în mare asortiment; tacâmuri de masă din argint se pregătesc după prețul curent de zi. Oroloage veritabile »Omega« pe lângă garanție de 10 ani. Serviciu prompt și sol d. Prețurile cele mai moderate.

Acei cari cer cu provocare 'a ziarul »Tribuna« primește catalogul gratuit și portofranco acasă.

Comandele din provincie se efectuează prompt și conștientos.

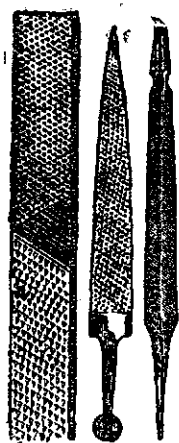
STEIN MIKLÓS

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. - Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

Subscrișul am onoare a aduce la cunoștința prea stima'u'ui public român, că în cărnățaria mea aflătoare în strada Aulich Lajos Nr. 10 din Arad, pe lângă vânzarea de carne, și alte preparate de porc — am introdus și vânzare de carne de vită și de vițel sugari, și așa sunt în pozițiunea de a satisface întru toate prezenșunilor prea stimatului public cumpărător. La mine se capătă: carne și preparate de porc, din carne proaspătă, unsoare, untură, slănină, șuncă, cărnați, cărnețel, caș, jumere, cartaboși, preparate de pariz și ațele, precum și carne da vită și de vițel sugar, în ori și ce cantități. — La comandele mai mari administrez și duc acasă la cumpărătorii mei, prin personajul meu, ori-ce comandă. — Promit serviciu foarte prompt, curat și exact, rog deci prea stimatul public ca să binevoiască a mă onora și sprijini atât cu cumpărarea, cât și cu comandele binevoitoare.

Cu deosebită stimă:

George Șumandan,
cărnațar și măcelar.

Kuhl Mihály

vopsitorie specialistă, și
:- Institut chimic -
pentru curățirea hainelor.

Institutul: Lipót-utca Nr. 14. **ARAD.** Právália: Deák Ferencz-u. 39.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, să am deschis conform cerințelor moderne de azi o

vopsitorie specialistă și institut chimic pentru curățirea de haine, unde primesc ori-ce văpsire și curățire de bransa aceasta. — Văpsese și curățese: haine bărbătești, femeiești, uniforme, precum și mătase, catifea, plisă, pănură, baist, dantele, til, crep, mănucș, articlii de păr, manșoni, boauri, tapete, covoare, fugare mășale și coperte de pat, perde de Tunis și dantele, umbrele brodării cu aur, argint și perla etc., cu orice decorații fără a le desface.

Prețuri moderate. Comandele prin poștă se execută prompt și conștiințos. Recomandându-mi întreprinderea sprijinului on. public, rog ca să fiu onorat cu comande.

Cea mai mare fabrică de ceasuri de turn din Ungaria
aranjată cu putere de aburi

BODITSI SANDOR

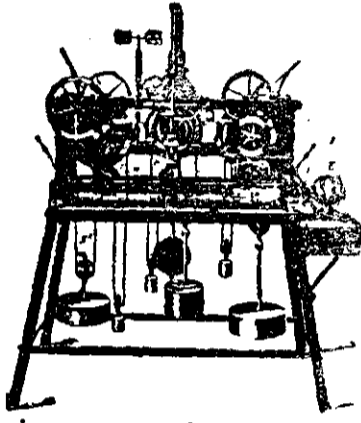
— turnătorie de clopote și ciasornice de turn, în —

BAJA (BACICA).

Recomandă indeosebi cele mai perfecte: **CIASURI de TURN**

pentru biserici, primării, castele, școli și fabrici, cari cu construcție perfectă nouă de tot și înpre lucrare solidă. Afară de aceia atrage luarea aminte a onorațiilor preoți

Pregătește clopote în toate mărimile. Se reînnoiesc și repară clopote vechi; ciasurile de turn pe lângă chezășie. — Onor. comitete, plebanile și curatorii primesc avant. de aplăți în rate. **BUDGET GRATIS.**

și on. comitete bisericești asupra MAREI TURNĂTORII DE CLOPOTE. Pregătește clopote în toate mărimile. Se reînnoiesc și repară clopote vechi; ciasurile de turn pe lângă chezășie. — Onor. comitete, plebanile și curatorii primesc avant. de aplăți în rate. **BUDGET GRATIS.**

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni,

din palatul de pe Andrassy-tér nr. 14, pe

Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili în ori-ce cantitate, transportați acasă, și primește angajament pe întregul sezon la ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face în persoană, prin corespondență sau prin Telefon nr. 139, la firma:

Kneffel Károly és Fia

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr. 2.

(Cassa Kneffel).

Zinti János atelier de pictură de sticlă
Budapesta IV. Ulici nr. 79.

Îmi lau îndrăzneala a atrage atenția on. public asupra atelierului meu de pictură de sticlă.
Ca specialist fac geamuri de biserici, verande și vitreje.
Mai departe plumbuit de artă, gravuri pe sticlă și rame de aramă, precum și alte obiecte în bransa aceasta.

Halmi József, fost adjunct la notarul public
Strausz Gyula, fost oficiar de bancă. —

Cancelaria înregistrată

Halmi și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
vînderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.

Mijlocește: împrumuturi hipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi hipotecare, dela procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vînderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) caseilor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.

Mijlocește: vînderea, cumpărarea și schimbarea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonisarea averilor imobile (pământuri).

Telefon nr. 726.

Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) **Weitzer János u. Nr. 9,** în partetul edificiului nou a școalei de fete.

Cu deosebită stimă:

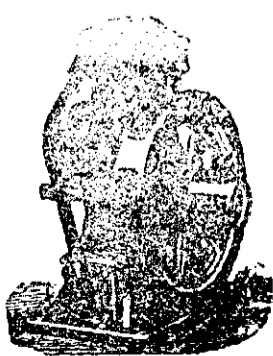
Halmi și Strausz.

Prima firmă de motoare sudungară.

SCHMEREK și SZABÓ

Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14.

Recomandă motoare mănate cu ulei brut, benzin și cu gaz de prima calitate, precum și orice articlii tehnici uleiuri, instrumente și mașini. Primește instalație de mori pentru măcinat. — Atelier de reparat propriu —

Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

„LUMINA”

instituit de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

Convocare.

T. T. Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acții »LUMINA« în Sibiu, sunt convocați pe zi de 1 Martie 1910 st. n. la orele 10 a. m. în localul institutului din str. Cisnădiei Nr. 7 la

I-a adunare generală ordinară,

cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- Raportul direcțiunii.
- Raportul comitetului de supraveghiere.
- Aprobarea bilanțului și decideră asupra împărțirii profitului net.
- Darea absolutului pe anul de gestiune 1909.
- Deciziune asupra înființării unei sucursale în M.-Oșorhei.
- Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.

NB. In sensul §§-lor 19 și 20 din Statute, acționarii cari doresc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, trebuie să depună titlul provizoriu ori documentele de plenipotență la cassa institutului până la 25 Februarie 1910.

DIRECȚIUNEA.

Incheierea conturilor cu 31 Decembrie 1909.

ACTIVA.			CONTUL BILANȚ.			PASIV.		
	Cor.	f.		Cor.	f.		Cor.	f.
Bani în casă — — — — —	21094	09	Capital societar — — — — —	600000	—			
Acționari — — — — —	258342	16	Depuneri spre fructificare — — — — —	258630	37			
Cambii de bancă — — — — —	428833	—	Spese de fondare — — — — —	636	76			
Cambii cu acoperire ipotecară — — — — —	4170	—	Reescompt — — — — —	27355	—			
Imprumuturi ipotecare — — — — —	50040	—	Interese anticipate pe 1910 — — — — —	10320	62			
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți — — — — —	51792	—	Diverși creditori — — — — —	363	08			
Conturi curente — — — — —	93007	22	Profit — — — — —	12040	74			
Mobilier — — — — —	2068	10						
	909346	57						

CHELTUIELI.			CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.			VENITURI.		
	Cor.	f.		Cor.	f.		Cor.	f.
Regie:			Interese după împrumuturi — — — — —	19692	76			
Salarii — — — — —	3209	98	Diverse încasări — — — — —	1061	44			
Spese de cancelarie — — — — —	587	66						
Chirie — — — — —	487	31						
Diverse — — — — —	612	65						
Interese după depuneri — — — — —	3491	86						
Interese după reescompt — — — — —	324	—						
Profit — — — — —	12040	74						
	20754	20						

Sibiu, în 31 Decembrie 1909.

N. Ivan m. p.
vice-prezident.

Budiu m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ioan de Preda m. p.
membru în direcțiune.

P. Lucuța m. p.
membru în direcțiune.

D. Comșa m. p.
membru în direcțiune.

P. Muntean m. p.
membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent al bilanțului și al venitelor și apeselor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Dr. George Măcelar m. p.

Ioan Teculescu m. p.
prezident.

Dr. Ioan Bucur m. p.